

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 2.7.2024
COM(2024) 260 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

Stadiul evoluției deceniului digital – 2024

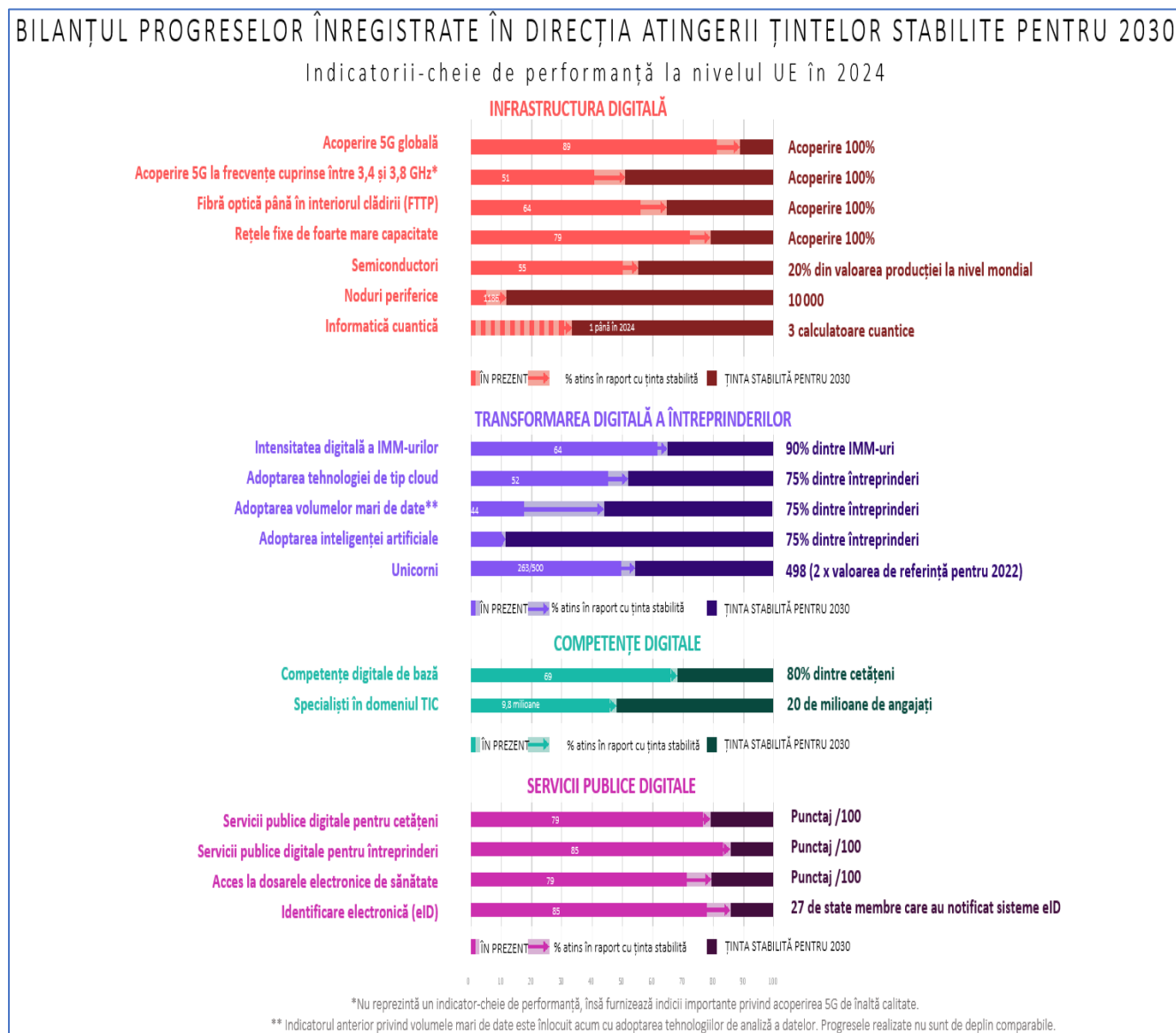
Cuprins

1. Introducere: realizarea obiectivelor deceniului digital	2
2. UE – o forță inovatoare în domeniul politicilor la nivel mondial	4
3. O bază industrială digitală mai puternică a UE, care să accelereze progresele în deceniul digital.....	6
4. Stadiul evoluției deceniului digital: progresele înregistrate în 2024.....	12
4.1 Un semnal de alarmă	12
4.1.1. Progrese către o Uniune Europeană competitivă, suverană și rezilientă, pornind de la poziția de lider tehnologic	12
4.1.2. Progrese în direcția protejării și capacitării cetățenilor și a societății UE	14
4.1.3 Valorificarea transformării digitale pentru o înverzire inteligentă.....	15
4.2 Foile de parcurs strategice naționale privind deceniul digital și rolul acestora în realizarea obiectivelor ambițioase ale UE.....	16
4.3 Recomandări privind calea de urmat.....	18
5. Dimensiunea internațională	21
6. Concluzii	22

1. Introducere: realizarea obiectivelor deceniului digital

Prezenta comunicare conține **raportul din 2024 privind stadiul evoluției deceniului digital**. Acesta examinează evoluțiile politicii digitale de la raportul din 2023¹ și prezintă **progresele înregistrate de UE** în direcția atingerii obiectivelor și țințelor convenite pentru o transformare digitală de succes pentru cetățeni, întreprinderi și mediu, astfel cum se prevede în Decizia de instituire a programului de politică pentru 2030 privind deceniul digital². Un instantaneu al acestei analize pentru fiecare țință a deceniului digital este prezentat în figura 1 de mai jos.

Figura 1. Bilanțul progreselor înregistrate în direcția atingerii țințelor deceniului digital stabilite pentru 2030³

¹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/ro/library/2023-report-state-digital-decade>.

² Decizia (UE) 2022/2481 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 de instituire a programului de politică pentru 2030 privind deceniul digital, JO L 323, 19.12.2022, p. 4.

³ Analiza Comisiei – documentul de lucru al serviciilor Comisiei intitulat „Digital Decade in 2024: Implementation and perspective” (Deceniul digital în 2024: punere în aplicare și perspectivă) și anexele la acesta – SWD(2024) 260: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news-redirect/833325>.

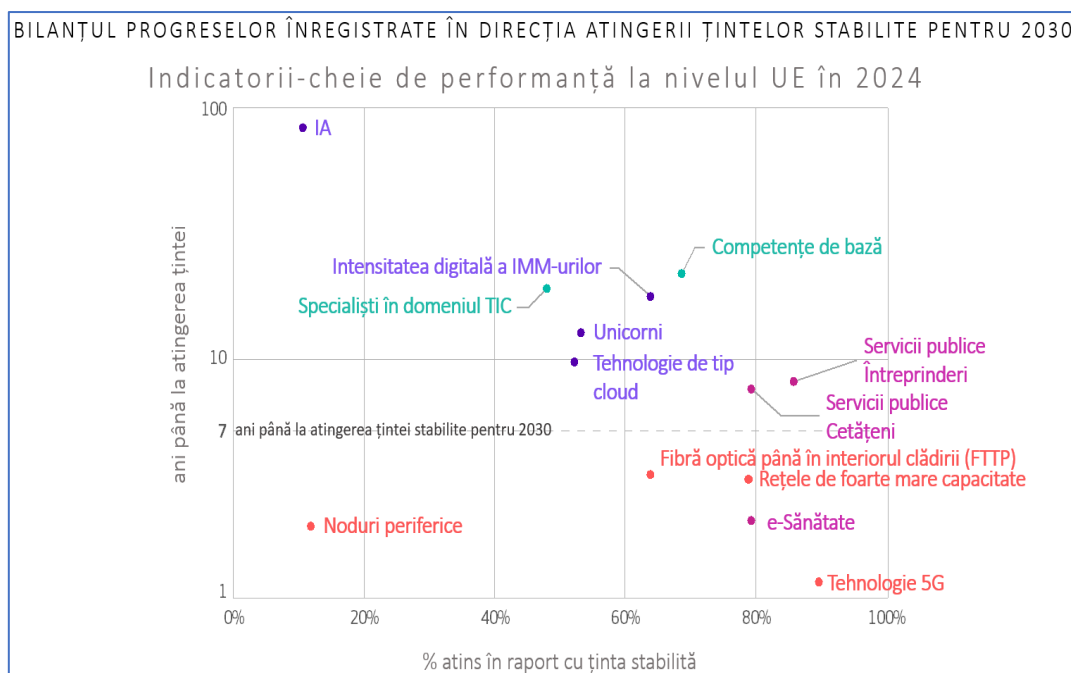
Pentru prima dată, acest raport include o evaluare a **foilor de parcurs strategice naționale privind deceniul digital**. Pe această bază, raportul prezintă contribuția individuală a statelor membre la atingerea în mod colectiv a obiectivelor și țințelor deceniului digital și, în general, confirmă constatările raportului din 2023 privind stadiul evoluției deceniului digital:

- În ultimii ani, **UE și-a îmbunătățit considerabil acțiunea** prin măsuri de reglementare și de altă natură menite să îi ofere un cadru de guvernare și o viziune clară asupra viitorului bazate pe țințe și obiective specifice și mijloacele de realizare a acestora. **Programul de politică privind deceniul digital** a fost conceput ca principal instrument de coordonare a acestui efort: programul **se bazează pe cooperarea strânsă cu statele membre** și cu părțile interesate la nivel european, național, regional și local pentru a asigura progresul colectiv⁴.
- Grație acestui cadru favorabil și acțiunii comune, s-au înregistrat deja unele progrese. În special, punerea în aplicare a **Mecanismului de redresare și reziliență (MRR)** a adus o contribuție importantă la realizarea **programului de politică privind deceniul digital**. Aceste instrumente și cadrul de guvernare sunt complementare între ele și cu semestrul european de coordonare a politicilor economice și sociale.
- Cu toate acestea, astfel cum se arată în figura 2 de mai jos⁵, în ritmul actual de intervenție a statelor membre, timpul rămas preconizat pentru atingerea țințelor **depășește uneori cu mult termenul convenit, și anume 2030**. Prin urmare, este esențial ca statele membre să acționeze în aceeași direcție și să își intensifice contribuția la realizarea obiectivelor și țințelor deceniului digital prin măsuri și politici concrete, începând cu ajustarea foilor lor de parcurs.

⁴ Raportul a fost elaborat în urma unei serii de ateliere și misiuni de informare care au însumat peste 100 de reuniuni organizate în toate statele membre. La aceste reuniuni au participat autorități, autorități de reglementare și reprezentanți ai societății civile.

⁵ În figura 2, „intervalul de timp până la atingerea țintei” se calculează proiectând cea mai recentă creștere anuală medie observată (din 2023). Aceasta nu prevede nicio accelerare și nici nu ia în considerare acțiunile foarte recente care ar putea avea un impact pozitiv. Actualul indicator-cheie de performanță pentru ținta în materie de acoperire 5G nu ia în considerare calitatea serviciilor și, prin urmare, cea mai mare parte a implementării actuale a tehnologiei 5G poate fi clasificată drept „tehnologie 5G de bază”. Tehnologia 5G „autonomă”, care asigură un grad ridicat de fiabilitate și o latență redusă și care este esențială pentru a permite caracteristici avansate, nu este încă implementată la o scară semnificativă, cu excepția unui număr foarte mic de cazuri de rețele private. Între timp, acoperirea 5G în banda de frecvențe de 3,4-3,8 GHz, considerată principala bandă „pionier” pentru 5G din Uniune și singura bandă medie disponibilă la scară largă care oferă un bun echilibru între acoperire și capacitate, a fost de doar 51 % în 2023. Începând din 2023, Comisia Europeană, împreună cu statele membre, lucrează la o actualizare a indicatorului privind tehnologia 5G, ceea ce implică elaborarea unei metodologii de cartografiere a calității serviciilor.

Figura 2. Intervalul de timp preconizat până la atingerea țintei pe baza ultimelor progrese medii anuale înregistrate pentru fiecare indicator-cheie de performanță

Prezenta comunicare include principalele constatări ale analizei realizate și este însoțită de trei anexe: **anexa 1** oferă o analiză amplă a progreselor înregistrate în direcția îndeplinirii obiectivelor și țințelor deceniului digital și conține **recomandări orizontale** adresate tuturor statelor membre; pe baza celor mai recente date disponibile, **anexa 2** actualizează traiectoriile pentru ca UE să atingă în timp util fiecare țintă a deceniului digital, precum și fiecare indicator-cheie de performanță; **anexa 3** prezintă un rezumat al analizei efectuate pentru fiecare stat membru și include **recomandări specifice fiecărei țări**. Atât recomandările orizontale, cât și recomandările specifice fiecărei țări urmăresc accelerarea progresului colectiv al UE și **propun ajustări ale foilor de parcurs strategice naționale**⁶.

2. UE – o forță inovatoare în domeniul politicilor la nivel mondial

În ultimii cinci ani, UE s-a orientat strategic către un cadru de politică digitală mai asertiv, recunoscând necesitatea urgentă de a modela spațiul digital cu investiții specifice și mecanisme de reglementare solide atunci când este necesar. Această abordare marchează o perturbare semnificativă, plasând UE în avangarda guvernancei digitale și a inovării în domeniul politicilor la nivel mondial. Prin cadrul său de reglementare de ultimă generație în domeniul digital, UE ar trebui să contribuie, prin crearea unor condiții de concurență echitabile în toate statele membre, la realizarea viitoare a obiectivelor și țințelor deceniului digital.

Anii 2023 și 2024 au fost ani deosebit de importanți pentru poziția de lider a UE în era digitală și pentru rolul său de promotor al unor reglementări mai îndrăznețe la nivel

⁶ Prezentul raport este completat de documentul de lucru al serviciilor Comisiei intitulat „Digital Decade in 2024: Implementation and perspective” (Deceniul digital în 2024: punere în aplicare și perspectivă) și anexele la acesta – SWD(2024) 260, care include analiza detaliată orizontală și individuală a foilor de parcurs strategice privind deceniul digital prezentate de statele membre și raportează cu privire la punerea în aplicare a Declarației europene privind drepturile și principiile digitale (2023/C 23/01, JO C 23, 23.1.2023, p. 1), care transpune viziunea UE privind transformarea digitală în principii și angajamente și oferă o referință clară pentru cetățeni, factorii de decizie și întreprinderi în ceea ce privește tipul de transformare digitală dorit în UE.

mondial, inspirând alte regiuni ale lumii să acționeze în aceeași direcție. Mandatul de cinci ani al Comisiei Europene pentru perioada 2019-2024 a revizuit peisajul politicii digitale, **propunându-se și negociindu-se 23 de dosare legislative⁷, care au contribuit la consolidarea poziției UE în deceniul digital.**

Noile norme la nivelul UE au contribuit la obiectivele deceniului digital privind competitivitatea și dezvoltarea unui spațiu digital axat pe factorul uman, consolidând protecția persoanelor și facilitând dezvoltarea întreprinderilor prin aprofundarea pieței unice și modelarea economiei digitale cu mult dincolo de frontierele sale. Printre actele legislative importante adoptate în acest mandat se numără, în special, **Regulamentul privind inteligența artificială⁸**, prima inițiativă din lume care reglementează utilizări specifice ale inteligenței artificiale pe baza nivelului de risc potențial. Aceasta urmărește să abordeze provocările societale, drepturile și siguranța, inclusiv considerentele etice, stabilind în același timp cerințe deopotrivă eficace și blânde pentru sistemele de inteligență artificială care funcționează în UE. Alte inițiative, cum ar fi **Regulamentul privind guvernanta datelor⁹, Regulamentul privind datele¹⁰ sau Regulamentul privind spațiul european al datelor privind sănătatea¹¹, sistemul tehnic „doar o singură dată”¹² în temeiul Regulamentului privind portalul digital unic¹³ și Regulamentul privind Europa interoperabilă¹⁴ au pus temelia economiei noastre bazate pe date. UE consolidează protecția împotriva pericolelor și a dezinformării din mediul online pentru un spațiu digital mai sigur și mai transparent prin inițierea de investigații și cereri de informații pentru a asigura respectarea **Regulamentului privind serviciile digitale¹⁵**. Platformele online mari au adus deja modificări în vederea respectării **Regulamentului privind piețele digitale¹⁶**, oferind mai multe opțiuni utilizatorilor**

⁷ A se vedea documentul de lucru al serviciilor Comisiei intitulat „Digital Decade in 2024: Implementation and perspective” (Deceniul digital în 2024: punere în aplicare și perspectivă) și anexele la acesta – SWD(2024) 260: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news-redirect/833325> – anexa 1, care include lista de inițiative de politică relevante.

⁸ Se preconizează că regulamentul va fi publicat în Jurnalul Oficial în vara anului 2024 (pagina web a Regulamentului privind inteligența artificială: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/regulatory-framework-ai>).

⁹ **Regulamentul (UE) 2022/868 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2022 privind guvernanta datelor la nivel european și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1724 (Regulamentul privind guvernanta datelor)**, JO L 152, 3.6.2022, p. 1, <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/868/oj>.

¹⁰ **Regulamentul (UE) 2023/2854 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 decembrie 2023 privind norme armonizate pentru un acces echitabil la date și o utilizare corectă a acestora și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/2394 și a Directivei (UE) 2020/1828 (Regulamentul privind datele)**, JO L, 2023/2854, 22.12.2023, <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj>.

¹¹ Se preconizează că regulamentul va fi publicat în Jurnalul Oficial în toamna anului 2024 (pagina web a spațiului european al datelor privind sănătatea: https://health.ec.europa.eu/ehealth-digital-health-and-care/european-health-data-space_ro).

¹² https://commission.europa.eu/news/once-only-technical-system-key-creation-first-european-data-space-2022-07-20_en.

¹³ **Regulamentul (UE) 2018/1724 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 octombrie 2018 privind înființarea unui portal digital unic (gateway) pentru a oferi acces la informații, la proceduri și la servicii de asistență și de soluționare a problemelor și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012**, JO L 295, 21.11.2018, p. 1, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32018R1724>.

¹⁴ **Regulamentul (UE) 2024/903 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 martie 2024 de stabilire a unor măsuri pentru un nivel ridicat de interoperabilitate a sectorului public în întreaga Uniune (Regulamentul privind Europa interoperabilă)**, JO L, 2024/903, 22.3.2024, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32024R0903>.

¹⁵ **Regulamentul (UE) 2022/2065 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 octombrie 2022 privind o piață unică pentru serviciile digitale și de modificare a Directivei 2000/31/CE (Regulamentul privind serviciile digitale)**, JO L 277, 27.10.2022, p. 1, <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>; <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>; <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/list-designated-vlops-and-vloses>; <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/dsa-enforcement>.

¹⁶ **Regulamentul (UE) 2022/1925 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 septembrie 2022 privind piețe contestabile și echitabile în sectorul digital și de modificare a Directivelor (UE) 2019/1937 și (UE) 2020/1828 (Regulamentul privind piețele digitale)**, JO L 265, 12.10.2022, p. 1, <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj>; Controlorii de acces desemnați în temeiul Regulamentului privind piețele digitale (europa.eu).

din UE și garantând piețe digitale echitabile și contestabile, în care întreprinderile noastre pot crește. În sfârșit, în cursul acestui mandat, s-au luat, de asemenea, măsuri esențiale pentru a orienta punerea în aplicare a principalelor componente legislative ale pieței unice digitale, cum ar fi Codul european al comunicațiilor electronice din 2018¹⁷, Directiva privind drepturile de autor din 2019 și Directiva revizuită a serviciilor mass-media audiovizuale¹⁸.

Obiectivele deceniului digital privind reziliența și securitatea cibernetică au fost, de asemenea, consolidate prin cadre actualizate, cum ar fi **Directiva actualizată privind securitatea rețelor și a sistemelor informatice (NIS2)**¹⁹, **Regulamentul privind solidaritatea cibernetică**²⁰ și **Actului privind reziliența cibernetică**²¹. Prin **Regulamentul privind identitatea digitală europeană**²², UE facilitează accesul la servicii online de încredere cu **portofelul UE pentru identitatea digitală** și utilizarea acestora. UE a impulsionat o dezvoltare economică și socială mai puternică prin accelerarea implementării rețelor de mare viteză prin **Regulamentul privind infrastructura gigabit**²³. UE consolidează securitatea energetică europeană prin adoptarea codului de rețea pentru securitatea cibernetică a fluxurilor transfrontaliere de energie electrică.

După acest val de eforturi puternice în materie de reglementare, este momentul ca UE să obțină rezultate în ceea ce privește punerea în aplicare și asigurarea respectării legislației, cu o mai mare consecvență și coerență și cu sinergii mai bune între autoritățile de reglementare pentru a reglementa în mod eficient politicile digitale ale UE. Acest lucru va fi esențial pentru a găsi un echilibru între inovare și sarcina de reglementare și pentru a contribui la realizarea obiectivelor și țințelor deceniului digital al UE.

3. O bază industrială digitală mai puternică a UE, care să accelereze progresele în deceniul digital

În ultimii cinci ani, s-au înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește inovarea digitală și politica industrială, promovând un ecosistem european unic și dinamic. Acest ecosistem, bazat pe conectivitate, noduri periferice, calcul de înaltă performanță (HPC), tehnologii cuantice, cipuri și întreprinderi nou-înființate, sprijină tranziția verde și transformarea digitală a UE, sporind astfel competitivitatea sa. Consolidarea poziției de lider

¹⁷ Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice, JO L 321, 17.12.2018, p. 36, <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1972/oj>.

¹⁸ Orientările Comisiei privind platformele de partajare a materialelor video, operele europene și domeniul de aplicare al rapoartelor statelor membre privind educația în domeniul mass-mediei (<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/audiovisual-and-media-services>).

¹⁹ Directiva (UE) 2022/2555 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 și a Directivei (UE) 2018/1972 și de abrogare a Directivei (UE) 2016/1148, JO L 333, 27.12.2022, p. 80, <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/2022-12-27> (text consolidat).

²⁰ Se preconizează că regulamentul va fi publicat în Jurnalul Oficial în 2024 (pagina web a Regulamentului privind solidaritatea cibernetică: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/cyber-solidarity>).

²¹ Se preconizează că regulamentul va fi publicat în Jurnalul Oficial în 2024 (pagina web a Actului privind reziliența cibernetică: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/cyber-resilience-act>).

²² Regulamentul (UE) 2024/1183 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 în ceea ce privește instituirea cadrului european pentru identitatea digitală, JO L, 2024/1183, 30.4.2024, <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1183/oj>.

²³ Regulamentul (UE) 2024/1309 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind măsurile de reducere a costului instalării rețelor gigabit de comunicații electronice, de modificare a Regulamentului (UE) 2015/2120 și de abrogare a Directivei 2014/61/UE (Regulamentul privind infrastructura gigabit), JO L, 2024/1309, 8.5.2024, <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1309/oj>.

tehnologic a UE este esențială pentru accelerarea progreselor sale în direcția atingerii obiectivelor și țințelor deceniului digital.

După cum se arată în tabelul 1, cu **un efort global estimat la 205 miliarde EUR în ultimii ani**, UE și-a utilizat pe deplin capacitatea de finanțare pentru a sprijini deceniul digital. Fiind una dintre principalele priorități politice ale Comisiei pentru a spori prosperitatea, redresarea economică și reziliența UE, **transformarea digitală primește un sprijin coordonat substanțial din partea UE la toate nivelurile**. Un bilanț inițial a demonstrat că 131,9 miliarde EUR din bugetele UE pentru 2021 și 2022 (cu includerea NextGenerationEU) au fost **alocate tranziției digitale**, ceea ce reprezintă aproape **17,4 % din bugetul total al UE**²⁴. În special, planurile de redresare și reziliență, care combină investiții și reforme în valoare de 651,7 miliarde EUR²⁵, servesc drept sursă esențială de finanțare pentru transformarea digitală la nivel național pentru multe state membre și completează proiectele europene strategice la scară largă finanțate în cadrul programului „Europa digitală”, al programului Orizont Europa și al Mecanismului pentru interconectarea Europei (MIE).

Tabelul 1. Bugetul relevant al UE pentru țințele deceniului digital (CFM 2021-2027, inclusiv MRR 2020-2026, în milioane EUR)^{26 27}

Fond		Total	MRR (2020- 2026) ²⁸	Coeziune (2021- 2027) ²⁹	Programul „Europa digitală” (2021- 2027)	Orizont Europa (2021- 2024)	MIE - Digital (2021- 2027)
Finanțare totală		957 422	651 670	260 896	7 948	35 199	1 709
Finanțare în domeniul digital		204 583	150 037	31 063	7 948	13 826	1 709
Finanțare în domeniul digital %		21 %	23 %	12 %	100 %	39 %	100 %
Finanțarea obiectivelor generale ale deceniului digital		27 488	14 129	4 392	1 275	7 320	373
Finanțarea țințelor deceniului digital	Bugetul total aferent țințelor	177 096	135 909	26 672	6 673	6 506	1 336
	Competențe digitale de bază	15 405	14 294	950	128	34	0

²⁴ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/performance-and-reporting/horizontal-priorities/digital-tracking_en.

²⁵ Această sumă reprezintă costurile totale estimate ale măsurilor incluse în planurile de redresare și reziliență, inclusiv ale măsurilor REPowerEU.

²⁶ Sursa: Raportul Centrul Comun de Cercetare intitulat „Mapping EU level funding instruments to Digital Decade targets – 2024 update” (Cartografierea instrumentelor de finanțare la nivelul UE în raport cu țințele deceniului digital – actualizare 2024) (Signorelli *et al.*, 2024).

²⁷ Țințele deceniului digital indicate în tabel cu un asterisc (*) beneficiază de finanțare în domeniul HPC. Această finanțare sprijină nu numai cercetarea și infrastructurile informatice (de exemplu, tehnologiile cuantice, tehnologia de tip cloud, IA etc.), ci și formarea specialiștilor, dezvoltarea hiperconectivității (tehnologie 5G, noduri periferice) și adoptarea HPC de către IMM-uri. În total, finanțarea în domeniul HPC se ridică la 3 267 de milioane EUR și este canalizată în principal prin DIGITAL (1 967,2 milioane EUR), Orizont Europa (900 de milioane EUR), MIE (200 de milioane EUR) și MRR (168 de milioane EUR).

²⁸ Inclusiv măsuri din capitolele privind REPowerEU care contribuie la tranziția digitală. Trebuie remarcat faptul că măsurile respective sunt luate în considerare în analiza din prezentul raport, dar nu contribuie la atingerea obiectivului digital de 20 % stabilit prin Regulamentul de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (a se vedea, de asemenea, [Orientările privind planurile de redresare și reziliență în contextul planului REPowerEU](#)). Excluzând măsurile din cadrul capitolului privind REPowerEU, valoarea MRR care contribuie la tranziția digitală este de aproximativ 149,7 miliarde EUR, ceea ce reprezintă aproximativ 26 % din totalul fondurilor MRR.

²⁹ Deși totalul fondurilor politicii de coeziune este de 392 de miliarde EUR, numai următoarele fonduri sunt incluse în cartografiere și în estimările ulterioare: Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul de coeziune (FC) și Fondul european pentru cooperare teritorială (Interreg), inclusiv investițiile în digitalizare din capitolele privind REPowerEU.

Fond	Total	MRR (2020- 2026) ²⁸	Coeziune (2021- 2027) ²⁹	Programul „Europa digitală” (2021- 2027)	Orizont Europa (2021- 2024)	MIE - Digital (2021- 2027)
Specialiști în domeniul TIC*	10 881	9 506	633	661	73	8
Rețele gigabit	14 003	11 628	2 164	4	0	206
Tehnologie 5G*	3 362	1 967	115	4	396	879
Semiconductori*	18 200	14 801	0	1 396	2 004	0
Noduri periferice*	609	0	0	220	355	35
Informatica cuantică*	1 918	866	0	293	669	90
Tehnologia de tip cloud computing*	8 373	6 019	1 584	370	337	63
Analiza datelor*	7 552	4 718	1 584	546	678	26
Inteligența artificială*	9 386	5 278	1 584	1 227	1 266	30
Adoptarea tardivă a tehnologiilor digitale*	19 885	14 154	4 753	674	304	0
Unicorni	19 257	14 158	4 753	159	187	0
Furnizarea online de servicii publice esențiale	32 343	24 449	7 271	616	6	0
e-sănătate	15 233	13 604	1 280	163	187	0
Identificare electronică	688	466	0	212	9	0

Mai detaliat, **Mecanismul de redresare și reziliență** reprezintă o sursă de finanțare fără precedent și, în multe cazuri, cea mai amplă sursă de finanțare pentru transformarea digitală în statele membre. În pofida revizuirilor majore ale planurilor, inclusiv a încorporării includerii planului REPowerEU pentru a aborda noile provocări, **bugetul total al MRR** alocat reformelor și investițiilor digitale a crescut până la începutul anului 2024, ajungând la **aproximativ 150 de miliarde EUR**, ceea ce reprezintă **26 % din finanțarea totală asigurate prin MRR**³⁰.

MRR a avut deja un impact semnificativ asupra deceniului digital în toate domeniile. O parte semnificativă a finanțării asigurate prin MRR contribuie în mod direct la obiectivele și țintele deceniului digital, în special prin sprijinirea guvernelor și a organismelor publice în digitalizarea serviciilor lor și a sectoarelor-cheie, cum ar fi sistemele de sănătate, și prin sprijinirea digitalizării întreprinderilor și a îmbunătățirii competențelor digitale (a se vedea tabelul de mai sus). Doar pentru a da câteva exemple, până în prezent, un număr suplimentar de 14,7 milioane de locuințe au obținut acces la internet de foarte mare capacitate prin intermediul rețelelor de foarte mare capacitate, 728 475 de întreprinderi (în principal IMM-uri) au fost sprijinite în dezvoltarea de produse, servicii și procese digitale și 2,1 milioane de persoane au beneficiat de educație sau formare axată pe competențele digitale³¹.

Cu un buget de 1,7 miliarde EUR, **Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE 2) – Sectorul digital** sprijină investițiile în proiecte esențiale de infrastructură digitală

³⁰ Excluzând măsurile din cadrul capitolului privind REPowerEU. Ponderea se calculează utilizând anexa VII la Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență (MRR).

³¹ https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/common_indicators.html?lang=en.

europăeană care contribuie la țintele deceniului digital privind infrastructurile mai reziliente și mai suverane.

MIE 2 a avut un impact important asupra țărilor deceniului digital în materie de conectivitate, reziliență și suveranitate: până în prezent, s-au atribuit 158 de proiecte, inclusiv în regiunile ultraperiferice ale UE³². Proiecte de importanță strategică au beneficiat de finanțare din MIE, în special în ceea ce privește tronsoanele transfrontaliere ale coridoarelor 5G³³, cablurile submarine³⁴, sistemele bazate pe tehnologia 5G care facilitează cazurile de utilizare, funcționând ca factori socioeconomi incipienti prin intermediul comunităților inteligente 5G din administrațiile publice, centrele medicale, școlile și alte instituții de educație și formare, precum și conexiunile la infrastructura de comunicații cuantice.

Cu un buget de 40,5 milioane EUR, MIE-Digital cofinanțează o infrastructură inteligentă de cablu submarin cu șase fibre între Portugalia continentală, insulele Azore și insulele Madeira, garantând astfel conectarea celor două insule pentru următorii 30 de ani și permițând colectarea de date în ceea ce privește detectarea seismică, monitorizarea mediului, detectarea activității nautice subacvatice și transmiterea datelor în scopuri științifice, cu impact local, regional, național și mondial. Cu peste 29 de milioane EUR, MIE 2 finanțează, de asemenea, extinderea înspre Guyana Franceză a secțiunii cu o lungime de 2 145 km a proiectului european emblematic de conectare prin cablu EllaLink care leagă Portugalia de Brazilia. Această secțiune nu numai că va conecta această regiune ultraperiferică a UE direct cu Europa continentală, fără a depinde de niciun teritoriu terț, ci va pune, de asemenea, bazele extinderii infrastructurii de cablu la teritoriul european din Caraibi. Un alt exemplu de impact este finanțarea în valoare de 29 de milioane EUR a primului cablu care leagă Irlanda direct de UE continentală (Franța, cu extinderi viitoare înspre Portugalia și Spania).

MIE 2 asigură, de asemenea, dezvoltarea coridoarelor 5G, acordând aproape 6 milioane EUR pentru finanțarea implementării și modernizării elementelor 5G RAN, Core și de transport de-a lungul autostrăzilor grecești (GR) și bulgare (BG) din coridorul TEN-T Orient-Est-Med (OEM). Acesta oferă, de asemenea, o finanțare de peste 6,3 milioane EUR pentru tronsonul de autostradă de la Frisange (Luxemburg) la Saarbrücken (Germania) la punctul de trecere a frontierei din apropierea spațiului Schengen, care va include, de asemenea, testarea mobilității conectate și automatizate de către un mare producător de automobile din UE.

Cu un buget de 7,9 miliarde EUR, **programul „Europa digitală”** este principalul program de finanțare a **investițiilor strategice** care creează ecosisteme digitale, asigurând autonomia digitală a UE și competitivitatea sa la nivel mondial. Acesta a obținut deja mai multe rezultate importante legate de implementarea de noi soluții digitale inovatoare, capacități și servicii conexe. Printre altele, întreprinderea comună EuroHPC a atribuit achiziția JUPITER, primul sistem din Europa care a realizat o performanță exascale, și anume capacitatea de a executa peste un miliard de calcule pe secundă. În prezent sunt în curs de instituire inițiative privind spațiul datelor³⁵ în sectoare-cheie, cele mai recente fiind **Inițiativa europeană privind imagistica în domeniul cancerului și infrastructura europeană de date genomice**. Programul „Europa digitală” digital a finanțat numeroase unități de testare și experimentare.

³² Regiunile ultraperiferice (articolul 349 din TFUE) fac parte integrantă din UE și sunt situate în Oceanul Atlantic, în bazinul Caraibilor, în America de Sud și în Oceanul Indian. MIE – Digital oferă rate de cofinanțare mai mari proiectelor care implică regiunile ultraperiferice și a finanțat infrastructura de cabluri submarine în aceste regiuni în valoare de peste 125 de milioane EUR.

³³ 5G Seagul, 5G DeLux, 5G NETC, MEDCOR, 5G Balkans, BaltCor5G.

³⁴ Inelul continent-insulele Azore-insulele Madeira, proiectul Pisces, proiectul ViaTunisia, precum și diverse proiecte de conectivitate în regiunea arctică.

³⁵ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/second-staff-working-document-data-spaces>.

Programul „Europa digitală” a jucat un rol esențial în a permite UE să avanseze în direcția atingerii obiectivelor și Țintelor privind infrastructura (în special HPC, tehnologiile cuantice, securitatea cibernetică, semiconductorii, IA, serviciile de guvernare electronică), precum și pentru finanțarea activităților de cooperare, cum ar fi **consorțiile pentru o infrastructură digitală europeană (EDIC)**, precum și **centrele europene de inovare digitală (EDIH)**. Operaționale din 2023, **centrele europene de inovare digitală** au apărut prin intermediul programului „Europa digitală” pentru a sprijini IMM-urile, întreprinderile cu capitalizare medie și organizațiile din sectorul public în transformarea lor digitală. Oferind o gamă largă de servicii clienților lor – inclusiv evaluări ale maturității digitale, testarea înainte de realizarea investițiilor în platforme, sprijin pentru investiții, formare, colaborare în rețea etc. – forța rețelei constă în raza sa largă de acțiune. Acesta cuprinde în prezent peste **200 de centre, prezente în 90 % din regiunile europene, însă acoperind 100 % din UE**, și reunește entități publice și private, inclusiv organizații de cercetare, universități, asociații industriale, agenții de dezvoltare regională și întreprinderi din sectorul privat. Programul „Europa digitală” contribuie la crearea unor administrații publice mai conectate la nivel transfrontalier, de exemplu, prin conectarea registrelor comerțului din statele membre inclusiv cu alte sisteme de la nivelul UE³⁶. Programul sprijină, de asemenea, reducerea decalajului digital între regiuni și a finanțat diverse centre din regiunile ultraperiferice ale UE³⁷.

Se preconizează că programul **Orizont Europa** va aloca tranziției digitale 35 % din bugetul său de 95 de miliarde EUR pe parcursul întregii perioade 2021-2027³⁸, cu obligația legală de a aloca cel puțin 13 miliarde EUR pentru tehnologiile digitale de bază (de uz general)³⁹.

Orizont Europa a promovat poziția de lider a UE în mai multe domenii care stau la baza viziunii și a Țintelor deceniului digital. Prin clusterul „Dezvoltarea digitală, industria și spațiul”, acesta sprijină cercetarea și inovarea de vârf în domeniul tehnologiilor generice, cum ar fi IA și robotica, internetul de nouă generație, microelectronica, internetul obiectelor și tehnologia de tip cloud computing, calculul de înaltă performanță și analiza datelor, tehnologia 6G, realitatea extinsă, tehnologiile cuantice și alte tehnologii emergente, precum și mai multe parteneriate europene⁴⁰.

Programul InvestEU consolidează în mod semnificativ investițiile în infrastructurile și tehnologiile digitale, inclusiv în conținutul mediatic și competențele în domeniul mass-mediei.

10 % din totalul operațiunilor de investiții și de finanțare deja aprobate contribuie la obiectivele de transformare ale deceniului digital. Se preconizează că 5,24 miliarde EUR vor sprijini digitalizarea și vor mobiliza investiții publice și private în valoare de până la 74 de miliarde EUR. Această finanțare va oferi acces la rețele de foarte mare capacitate unui număr suplimentar de 1 420 000 de gospodării, întreprinderi sau clădiri publice și va crea un număr semnificativ de hotspoturi Wi-Fi.

În sfârșit, **Instrumentul de sprijin tehnic**⁴¹ oferă expertiză tehnică personalizată la cerere pentru conceperea și punerea în aplicare a reformelor structurale în statele membre ale UE, cu un buget de 864 de milioane EUR.

³⁶ Și anume cu sistemul de interconectare a registrelor beneficiarilor reali din UE (BORIS) și cu sistemul de interconectare a registrelor de insolvență din UE (IRI).

³⁷ De exemplu, centrul CIDIHUB din Insulele Canare se axează pe digitalizarea întreprinderilor, în timp ce centrul european de inovare digitală din Réunion este specializat în securitatea cibernetică, cu finanțare din partea programului „Europa digitală”.

³⁸ <https://www.statista.com/statistics/732308/worldwide-research-and-development-information-communication-technology/>.

³⁹ <https://www.statista.com/statistics/732308/worldwide-research-and-development-information-communication-technology/>.

⁴⁰ Cu întreprinderile comune pentru cipuri, EuroHPC, rețele și servicii inteligente și alte parteneriate în domeniul IA, parteneriatul în domeniul datelor și al roboticii, parteneriatul în domeniul fotonicii sau parteneriatul „Fabricat în Europa” și parteneriatul pentru lumi virtuale și materiale avansate).

⁴¹ https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/technical-support-instrument/technical-support-instrument-tsi_en.

Instrumentul de sprijin tehnic contribuie la consolidarea capacității statelor membre de a participa la deceniul digital. Acesta sprijină peste 240 de proiecte direct legate de economia digitală, inclusiv de guvernanta transformării digitale, IA, remodelarea proceselor comerciale, luarea de decizii bazate pe date și dezvoltarea competențelor digitale. În 2023, peste jumătate dintre proiecte erau legate (direct sau indirect) de sprijinirea punerii în aplicare a MRR de către statele membre. Inițiativa emblematică „Administrație publică pregătită pentru IA”⁴² a sprijinit în mod deosebit implementarea IA în administrația publică. Cererea de propuneri din acest an include o prioritate specifică de consolidare a capacităților administrațiilor publice pentru deceniul digital al Europei⁴³. Scopul său este de a consolida capacitatea acestora de a pune în aplicare în mod eficace legislația UE în domeniul digital și de a atinge țintele legate de digitalizarea serviciilor publice.

UE a început, de asemenea, să își reducă dependențele strategice în sectoarele critice datorită inițiativelor-cheie adoptate în cursul acestui mandat. Regulamentul privind cipurile a declanșat un val de noi investiții în fabricarea semiconducătorilor în Europa. **Proiectele importante de interes european comun (PIIEC) ale UE înregistrează progrese**, cu aprobarea recentă notabilă a celui de al doilea PIIEC privind microelectronica și tehnologiile comunicațiilor și a PIIEC privind infrastructura și serviciile de cloud de nouă generație. S-au lansat mai multe **alianțe industriale** în domeniul bateriilor, al datelor, al edge computing și al tehnologiei de tip cloud computing, al procesoarelor și al tehnologiilor semiconducătorilor, precum și al tehnologiilor cibernetice⁴⁴. Datorită investițiilor UE din ultimii ani, Europa a devenit lider în domeniul **supercalculului**, cu 3 dintre cele mai puternice 10 supercalculatoare din lume⁴⁵. În ianuarie 2024, UE a adoptat **pachetul de măsuri privind inovarea în domeniul IA** pentru a sprijini întreprinderile nou-înființate și IMM-urile din domeniul IA⁴⁶. Aceste inițiative sunt sprijinite de investiții considerabile în dezvoltarea competențelor digitale avansate în domenii digitale strategice esențiale.

Prin **Strategia pentru securitate economică**⁴⁷ adoptată în iunie 2023, Comisia coordonează evaluările a patru categorii de riscuri: (1) **riscuri legate de reziliența lanțurilor de aprovizionare**, (2) **riscuri legate de securitatea fizică și cibernetică a infrastructurilor critice**, (3) **riscuri legate de securitatea tehnologică și scurgerile de tehnologie relevante pentru securitate** și (4) **riscuri legate de utilizarea ca armă a dependențelor economice sau a constrângerii economice**. Aceste evaluări permit UE să înțeleagă riscurile în continuă evoluție, noi și emergente în acest context geopolitic dificil și să găsească modalități de atenuare a acestora, prin luarea de măsuri de promovare a competitivității UE și de protejare a securității economice a UE, inclusiv prin crearea de parteneriate cu o gamă cât mai largă de parteneri. În special, adoptarea strategiei a demarat evaluările riscurilor legate de securitatea tehnologică și de scurgerile de tehnologie în patru domenii tehnologice care sunt extrem de importante pentru UE (dintre cele 10 domenii identificate în Recomandarea Comisiei din 3 octombrie)⁴⁸, și anume tehnologiile în domeniul semiconducătorilor avansați, tehnologiile cuantice, tehnologiile IA și biotehnologiile.

⁴² https://reform-support.ec.europa.eu/tsi-2024-flagship-ai-ready-public-administration_en.

⁴³ https://reform-support.ec.europa.eu/our-projects/flagship-technical-support-projects/tsi-2025-flagship-compact-pillar-ii-capacity-europes-digital-decade_en.

⁴⁴ https://single-market-economy.ec.europa.eu/industry/strategy/industrial-alliances_en.

⁴⁵ <https://www.top500.org/lists/top500/list/2024/06/>.

⁴⁶ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-launches-ai-innovation-package-support-artificial-intelligence-startups-and-smes>.

⁴⁷ JOIN/2023/20 final – Comunicare comună către Parlamentul European, Consiliul European și Consiliu privind „Strategia europeană pentru securitate economică”.

⁴⁸ C(2023) 6689 final – Recomandarea Comisiei privind domeniile tehnologice critice pentru securitatea economică a UE în vederea unei evaluări suplimentare a riscurilor împreună cu statele membre.

Pentru a consolida și mai mult suveranitatea strategică a UE și pentru a sprijini poziția sa de lider tehnologic, Comisia a propus, în iunie 2023, instituirea platformei „**Tehnologii strategice pentru Europa**” (STEP), un instrument de dezvoltare a tehnologiilor emergente critice care sunt relevante pentru tranziția verde și tranziția digitală și pentru suveranitatea strategică a UE. Platforma urmărește să **stimuleze capacitatea de producție în domeniul tehnologiilor digitale și în sectorul inovării în domeniul tehnologiei profunde, în domeniul tehnologiilor curate și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor și în cel al biotehnologiilor**, să consolideze lanțurile valorice, precum și să abordeze deficitul de forță de muncă și lipsa de personal calificat din aceste sectoare.

Nu în ultimul rând, acțiuni concrete de cooperare avansează rapid pentru a dezvolta proiecte la scară largă pe care un singur stat membru nu le poate aborda singur. Până la sfârșitul lunii mai 2024, **au fost înființate trei consorții pentru o infrastructură digitală europeană (EDIC)**: Consorțiul pentru o infrastructură digitală europeană pentru Alianța pentru tehnologiile lingvistice, Consorțiul pentru o infrastructură digitală europeană pentru rețeaua de gemeni digitali ai orașului către CitiVERSE și Consorțiul pentru o infrastructură digitală europeană pentru parteneriatul european privind tehnologia blockchain și infrastructura europeană de servicii blockchain (EUROPEUM-EDIC). Alte opt consorții sunt în curs de pregătire, câteva inițiative suplimentare sunt în curs de examinare⁴⁹.

Astfel cum se arată în prezentul capitol, investițiile **comune și coordonate în tehnologiile digitale sunt esențiale pentru accelerarea progreselor către atingerea obiectivelor și Țintelor deceniului digital**, stimulând astfel inovarea și creșterea economică, în special într-o eră în care transformarea digitală remodelează industriile și societățile. Atunci când sunt combinate cu eforturi în sectorul privat, investițiile publice creează un efect sinergic care accelerează progresele tehnologice și le extinde impactul. Pentru ca Uniunea Europeană să rămână competitivă pe scena mondială, este imperativ ca prioritățile de finanțare să mențină un accent puternic pe mobilizarea în continuare a efectului stimulator al investițiilor publice și private care consolidează infrastructura digitală, promovează competențele digitale și sprijină inovarea digitală în toate sectoarele. Acordând prioritate investițiilor digitale, UE își poate asigura poziția de lider în era digitală, cu o creștere durabilă și o economie solidă și adaptată exigențelor viitorului.

4. Stadiul evoluției deceniului digital: progresele înregistrate în 2024

4.1 Un semnal de alarmă

În pofida inițiativelor semnificative întreprinse la nivelul UE, analiza detaliată a progreselor înregistrate în ceea ce privește obiectivele și Țintele prezentate în anexele 1 și 3⁵⁰ evidențiază două preocupări semnificative: progrese **insuficiente în ceea ce privește atingerea obiectivelor și a Țintelor și o fragmentare semnificativă de la un stat membru la altul**.

⁴⁹ Pentru o descriere cuprinzătoare a consorțiilor pentru o infrastructură digitală europeană în curs, a se vedea: documentul de lucru al serviciilor Comisiei intitulat „Digital Decade in 2024: Implementation and perspective” (Deceniul digital în 2024: punere în aplicare și perspectivă) și anexele la acesta – SWD(2024) 260: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news-redirect/833325> – anexa 2, care include o actualizare a proiectelor multinaționale/ a consorțiilor pentru o infrastructură digitală europeană.

⁵⁰ A se vedea comunicarea intitulată „Stadiul evoluției deceniului digital – 2024” și anexele la aceasta, COM(2024) 260: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news-redirect/833324>.

Acest lucru evidențiază necesitatea unor eforturi mai semnificative din partea statelor membre pentru a asigura controlul UE asupra viitorului său.

4.1.1. Progrese către o Uniune Europeană competitivă, suverană și rezilientă, pornind de la poziția de lider tehnologic

În primul rând, analiza din 2024 a progreselor înregistrate în ceea ce privește obiectivele și țintele confirmă constatările raportului din 2023 și subliniază necesitatea de a continua eforturile în vederea menținerii poziției de lider în domeniul tehnologiilor digitale: acest lucru este esențial pentru prosperitatea viitoare a UE, deoarece ar putea debloca o valoare economică de peste 3,4 mii de miliarde EUR, ceea ce reprezintă un procent semnificativ de 21 % din economia actuală a UE și ar contribui în mare măsură la atingerea țărilor și obiectivelor deceniului digital⁵¹.

Întregul potențial al pieței unice (digitale) rămâne neexploatat: comerțul cu servicii în interiorul UE reprezintă doar 8 % din PIB, în contrast puternic cu comerțul cu bunuri, care depășește 25 %. Valorificarea pieței unice este esențială pentru a aborda **dezechilibrele majore în producția de servicii digitale**. În prezent, 80 % din tehnologiile și serviciile necesare pentru transformarea digitală a Europei sunt concepute și realizate în țări terțe⁵², iar platformele europene au întâmpinat dificultăți în a capta peste 5 % din valoarea de piață mondială timp de un deceniu. La un nivel mai general, prezența întreprinderilor europene printre cele mai mari întreprinderi TIC din lume este minimă, doar trei întreprinderi europene aflându-se printre primele 50 de întreprinderi TIC în funcție de capitalizarea bursieră⁵³.

Urmărind progresele înregistrate în raport cu țintele stabilite pe baza datelor din 2023, raportul evidențiază poziția puternică a UE în domeniul HPC și al tehnologiilor cuantice, precum și progresele limitate în ceea ce privește **acoperirea conectivității**, în special în ceea ce privește calitatea. Doar 64 % dintre gospodării au acces la **fibră**, iar rata progreselor înregistrate (13,5 %) este mult mai scăzută decât ceea ce este necesar pentru a se atinge ținta în materie de conectivitate la nivel de gigabit până în 2030. În plus, rata de utilizare a conexiunilor la nivel de gigabit este extrem de scăzută, respectiv doar 18,5 %. Acoperirea **5G de înaltă calitate** se limitează doar la 50 % din teritoriul UE (pe baza benzii principale „pionier”), marea majoritate a tehnologiei 5G implementate nefiind autonomă. Investițiile necesare pentru atingerea țărilor în materie de conectivitate sunt în continuare semnificative, ridicându-se la 200 de miliarde EUR. În plus, implementarea unui număr estimat de 1 186 de **noduri periferice** este insuficientă și utilizată în principal pentru testare și cercetare, în loc să fie pe deplin operațională și disponibilă pentru uz general.

În industria **semiconductorilor**, veniturile UE au scăzut cu 3 % între 2022 și 2023 (de la 90 de miliarde EUR la 87 de miliarde EUR), în timp ce veniturile globale au scăzut cu 14 % (de la 918 miliarde EUR la 791 de miliarde EUR), ceea ce indică totuși o **reziliență relativ mai mare pe piața UE**.

În domeniul tehnologiilor cuantice, se preconizează că primul jalon al țintei deceniului digital – de a deține **primul calculator cuantic accelerat până în 2025 – va fi atins anul**

⁵¹ Comparativ cu anul trecut, cota UE a înregistrat o creștere marginală de 0,5 puncte procentuale (<https://www.statista.com/statistics/263801/global-market-share-held-by-selected-countries-in-the-ict-market/>). Poate fi prematur să se interpreteze că aceasta reprezintă o schimbare a tendinței, dar ar putea fi un semn încurajator.

⁵² <https://cerre.eu/wp-content/uploads/2022/12/Digital-Industrial-Policy-for-Europe.pdf>.

⁵³ <https://companiesmarketcap.com/tech/largest-tech-companies-by-market-cap/>.

acesta. Cu toate acestea, nivelul investițiilor private este încă scăzut, reprezentând doar 5 % din finanțarea totală.

Având în vedere progresele anuale limitate, **adoptarea de către întreprinderi a tehnologiilor digitale rămâne o provocare majoră.** Adoptarea tehnologiei de tip cloud a crescut cu doar 7 %, situându-se sub nivelul de 9 % necesar pentru atingerea țintei. Nu s-a înregistrat nicio îmbunătățire notabilă în ceea ce privește adoptarea IA și doar 32 % dintre întreprinderile europene au adoptat analiza datelor. **Digitalizarea IMM-urilor înregistrează, de asemenea, progrese prea lente și inegale** în întreaga UE, cu o creștere anuală de numai 2,5 %, ceea ce reprezintă jumătate din rata de creștere necesară pentru atingerea țintei. Ecosistemul întreprinderilor nou-înființate, în pofida unor progrese – o creștere de 5,6 % a numărului de unicorni – rămâne subdezvoltat. UE găzduiește doar 263 de unicorni (13 % din total), comparativ cu 387 în China și 1 539 în SUA, parțial din cauza lipsei de capital privat.

4.1.2. Progrese în direcția protejării și capacitării cetățenilor și a societății UE

Principalele constatări din raportul Eurobarometru pentru 2024⁵⁴:

- 3 din 4 europeni consideră că digitalizarea serviciilor de zi cu zi le face viața mai ușoară;*
- 46 % dintre cetățenii europeni consideră că utilizarea abuzivă a datelor cu caracter personal este una dintre problemele legate de mediul online care au un impact personal major asupra lor, iar 45 % sunt de aceeași părere în ceea ce privește știrile false și dezinformarea, în timp ce eliminarea nejustificată a conținutului și practicile netransparente de moderare a conținutului au fost menționate în cea mai mică măsură;*
- 82 % dintre respondenți consideră că este important ca autoritățile publice să se asigure că întreprinderile europene se pot dezvolta și pot deveni campioni europeni capabili să concureze la nivel mondial, în timp ce 86 % consideră că este la fel de important să se intensifice cercetarea și inovarea pentru a dispune de tehnologii digitale mai sigure și mai puternice;*
- 9 din 10 europeni consideră că este important ca autoritățile publice să ofere sprijin uman adecvat pentru a ajuta cetățenii să facă față transformării digitale și serviciilor digitale;*
- protecția insuficientă a minorilor pe platformele online este una dintre preocupările cu cel mai mare impact pentru o treime dintre respondenți, această preocupare crescând cu 10 puncte procentuale față de anul trecut;*
- o majoritate tot mai mare a europenilor este conștientă de faptul că drepturile lor care se aplică offline ar trebui să fie respectate și în mediul online (62 %), dar mai puțin de jumătate dintre aceștia (45 %) consideră că drepturile lor digitale sunt bine protejate.*

Deși populația europeană recunoaște din ce în ce mai mult importanța transformării digitale, aceasta este din ce în ce mai sensibilă la efectul ritmului rapid al schimbării în viața sa. **Pentru ca transformarea digitală să aibă succes, este esențial ca oamenii să rămână implicați și solidari.** 88 % din populația UE consideră că autoritățile publice ar trebui să ofere sprijin adecvat pentru a ajuta cetățenii să facă față efectelor transformării digitale asupra vieții lor. Promovarea și punerea în aplicare a **Declarației privind drepturile și principiile digitale**⁵⁵, care urmărește să ofere cetățenilor un punct de referință clar cu privire la tipul de transformare digitală pe care UE dorește să o realizeze, ar trebui intensificate în acest context.

Mai sunt încă multe de făcut pentru a atinge țintele stabilite pentru 2030 privind competențele digitale: doar 55,6 % din populația UE are cel puțin competențe digitale de bază și, în ritmul actual, numărul specialiștilor în domeniul TIC va ajunge la doar 12 milioane până

⁵⁴ Eurobarometrul special 551 „Deceniul digital”, 2024, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news-redirect/833351>.

⁵⁵ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/digital-principles>.

în 2030 – cu mult sub ținta de 20 de milioane și în contextul unei concurențe tot mai mari pentru talentele cu competențe digitale. Progresele anuale realizate în 2023 sunt alarmant de insuficiente, fiind de 2,5 până la 3 ori mai scăzute decât ritmul necesar pentru atingerea țărilor stabilite până în 2030.

Disponibilitatea sistemelor de identificare electronică, a serviciilor publice digitale și a accesului la dosarele electronice de sănătate este în creștere, dar există încă diferențe semnificative între țări, deoarece adoptarea identificării electronice variază. **Există lacune semnificative în furnizarea de servicii publice digitale pe deplin centrate pe utilizator, accesibile⁵⁶ și suverane.**

Riscurile online sunt în creștere, iar dezinformarea a fost identificată ca fiind unul dintre cei mai destabilizatori factori pentru societățile noastre, ceea ce impune necesitatea unor acțiuni cuprinzătoare și coordonate la nivel transfrontalier și la nivelul actorilor implicați. Peisajul securității cibernetice din UE continuă să fie puternic afectat de evenimente geopolitice, atacurile cibernetice fiind în creștere: ENISA a înregistrat peste 2 500 de incidente cibernetice în perioada iulie 2022-iunie 2023, 220 de incidente vizând în mod specific două sau mai multe state ale UE⁵⁷. În 2023, 33,5 % dintre persoanele intervievate în UE⁵⁸ au raportat că s-au confruntat cu mesaje online ostile sau degradante, care au vizat grupuri specifice pe motive legate de opiniile lor politice și sociale, originea lor rasială sau etnică sau orientarea sexuală, evidențiind prevalența discursurilor online de incitare la ură. În plus, o creștere cu 10 puncte procentuale a sprijinului public pentru o mai bună protecție a copiilor în mediul online evidențiază un accent tot mai mare pe protejarea copiilor în spațiul digital. Combinația dintre timpul semnificativ petrecut online de copii și tehnicile digitale sofisticate și invazive utilizate de agențiile de publicitate reprezintă **provocări noi și serioase pentru protecția copiilor în spațiul online**, inclusiv riscuri pentru sănătatea lor mintală sau abuzul de alimente nesănătoase, tutun sau alcool. În plus, dimensiunea legată de sănătate a digitalizării a atras recent atenția din cauza **impactului negativ** pe care îl pot avea în special anumite modele de interfețe online asupra **sănătății** în general și, în special, asupra sănătății mintale.

Una dintre provocările majore cu care se confruntă transformarea digitală a UE, astfel cum reiese din monitorizarea obiectivelor și țărilor deceniului digital, **este răspândirea limitată a tehnologiilor digitale în afara orașelor mari**, legată de creșterea decalajelor digitale și de digitalizarea lentă a întreprinderilor, în special a IMM-urilor. Convergența continuă să rămână în urmă, deoarece investițiile, capitalul uman și infrastructurile digitale se concentrează adesea în zonele cu populație numeroasă, în timp ce orașele mici și zonele îndepărtate și rurale se străduiesc să stimuleze activitatea economică și să facă față provocărilor demografice. Prin urmare, **succesul deceniului digital nu va fi posibil fără un accent mai mare pe incluziune și pe participarea tuturor actorilor de la toate nivelurile, inclusiv a regiunilor și orașelor**. În acest scop, programul de politică privind deceniul digital oferă un cadru de cooperare între actori cu noi oportunități de colaborare.

⁵⁶ Disponibilitatea transfrontalieră rămâne limitată pentru serviciile publice digitale pentru cetățeni și întreprinderi, ambele atingând un punctaj de aproximativ 70 de puncte din 100 [sursa: Capgemini, „eGovernment Benchmark” (Raport de analiză comparativă privind guvernarea electronică)].

⁵⁷ <https://www.enisa.europa.eu/publications/enisa-threat-landscape-2023>.

⁵⁸ Eurobarometrul special 551 „Deceniul digital”, 2024: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news-redirect/833351>.

4.1.3 Valorificarea transformării digitale pentru o înverzire inteligentă

Sectorul digital reprezintă în prezent 7-9 % din consumul mondial de energie electrică și se preconizează că acesta va crește la 13 % până în 2030 din cauza cererii tot mai mari de servicii de internet și de IA la nivel mondial. **Eforturile de reducere a consumului de energie al serviciilor digitale vor fi esențiale**, cu accent pe semiconductorii eficienți din punct de vedere energetic și pe nodurile periferice neutre din punct de vedere climatic. În pofida importanței sale pentru realizarea unei economii circulare, reciclarea dispozitivelor digitale rămâne limitată, doar 10,4 % dintre cetățeni raportând că și-au reciclat telefoanele mobile/inteligente și alți 9,7 %, respectiv 12,8 %, laptopurile/tabletele și calculatoarele tip desktop.

Rolul tot mai important al transformării digitale și al adoptării tehnologiei în **reducerea amprentei de mediu a TIC**, în stimularea creșterii productivității și a creșterii eficienței pentru întreprinderi, precum și în promovarea progreselor în domeniul tehnologiilor energetice, al tehnologiilor cu zero emisii nete și al tehnologiilor curate devine din ce în ce mai evident. Acest sector are într-adevăr potențialul de a reduce emisiile totale de gaze cu efect de seră cu 15 %-20 % până în 2030, la nivelul întregii economii. O **realizare semnificativă în 2023** este dezvoltarea și punerea în aplicare a unei metodologii bazate pe date științifice pentru măsurarea impactului net al soluțiilor digitale asupra mediului, facilitată prin Coaliția europeană digitală verde.

În sfârșit, **MRR** este esențial pentru sprijinirea dublei tranziții digitale și verzi, inclusiv a mobilității inteligente și a sistemelor energetice inteligente (cum ar fi rețelele și sistemele TIC inteligente).

4.2 Foile de parcurs strategice naționale privind deceniul digital și rolul acestora în realizarea obiectivelor ambițioase ale UE

Astfel cum s-a menționat, pentru prima dată, **analiza progreselor înregistrate de UE în direcția deceniului digital beneficiază de o analiză a obiectivelor ambițioase naționale combinate, astfel cum sunt prezentate în foile de parcurs naționale⁵⁹ ale tuturor statelor membre**. Acest set inițial de foi de parcurs naționale reprezintă **un punct de plecare de succes, care demonstrează un efort unificat al statelor membre de a contribui la deceniul digital**.

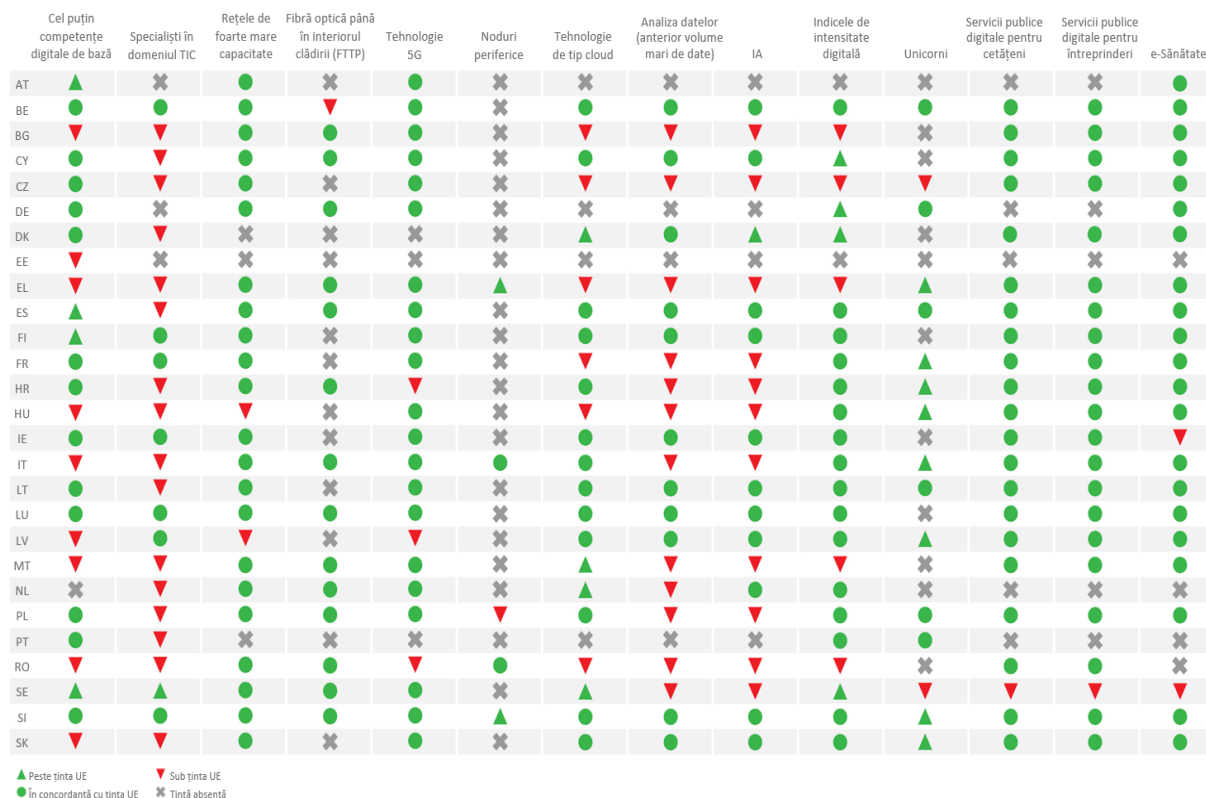
În foile lor de parcurs naționale, statele membre propun 1 623 de măsuri menite să atingă țintele și obiectivele deceniului digital, prevăzându-se **investiții în valoare de 251,9 miliarde EUR (inclusiv 168 de miliarde EUR din bugetul public, ceea ce reprezintă 1 % din PIB-ul UE)**. Măsurile propuse se axează în principal pe semiconductori (cu un buget public de 40 de miliarde EUR, 24 %), conectivitate (29 de miliarde EUR, 17 %) și competențe digitale de bază (25 de miliarde EUR, 15 %). Deși trimiterile la obiectivele generale din foile de parcurs naționale sunt mai puțin dezvoltate decât țintele specifice, acestea includ în continuare 414 măsuri care vizează competitivitatea (cu un buget public de 56,8 miliarde EUR), poziția de lider tehnologic (22,3 miliarde EUR) și securitatea cibernetică (5,9 miliarde EUR).

Foile de parcurs conțin, de asemenea, **ținte naționale**, care corespund obiectivelor ambițioase și țintelor deceniului digital, astfel cum se ilustrează în figura 3 de mai jos. Cu toate acestea, doar 70 % dintre țintele preconizate au fost incluse în foile de parcurs naționale, 52 % dintre acestea fiind aliniate la țintele stabilite la nivelul UE. Nivelul de ambiție al statelor membre

⁵⁹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/national-strategic-roadmaps>.

este comparabil cu deceniul digital al UE numai în cazul competențelor digitale de bază, al rețelelor de foarte mare capacitate⁶⁰, al tehnologiei 5G de bază⁶¹ și al indicelui de intensitate digitală, fiind mult mai scăzut în ceea ce privește fibra optică până în interiorul clădirii (FTTP), specialiștii în domeniul TIC, analiza datelor, tehnologia de tip cloud și IA.

Figura 3. Țintele naționale stabilite pentru 2030 în comparație cu țintele UE

O analiză a efortului colectiv bazată pe foile de parcurs în raport cu atingerea Țintelor (a se vedea tabelul 2) arată că, **în scenariul actual, eforturile colective ale statelor membre sunt sub nivelul de ambiție al UE pentru cel puțin 8 din 12 indicatori-cheie de performanță.**

Tabelul 2. Agregarea angajamentelor din foile de parcurs naționale

Indicator-cheie de performanță	Competențe digitale de bază	Specialiști în domeniul TIC	Rețele de foarte mare capacitate	Fibră optică până în interiorul clădirii (FTTP)	Tehnologie 5G ⁶²	Tehnologie de tip cloud	Analiza datelor	IA ⁶³	Indicele de intensitate digitală	Servicii publice digitale		e-Sănătate
										Cetățeni	Întreprinderi	
% atins în raport cu ținta UE	98 %	62 %	97 %	69 %	94 %	63 %	51 %	48 %	95 %	77 %	77 %	76 %

⁶⁰ Rețelele de foarte mare capacitate includ atât fibra optică până în interiorul clădirii (FTTP), cât și tehnologiile DOCSIS 3.1.

⁶¹ A se vedea nota de subsol 5. Actualul indicator-cheie de performanță pentru ținta în materie de acoperire 5G nu ia în considerare calitatea serviciilor și, prin urmare, cea mai mare parte a implementării actuale a tehnologiei 5G, precum și țintele naționale corespunzătoare în materie de acoperire 5G pot fi clasificate drept „tehnologie 5G de bază”.

⁶² A se vedea nota de subsol de mai sus.

⁶³ Cele mai recente cifre disponibile privind adoptarea IA de către întreprinderi au fost colectate în 2023 și nu pot lua în considerare posibilul efect al pachetului de măsuri privind inovarea pentru a sprijini întreprinderile nou-înființate și IMM-urile din domeniul inteligenței artificiale, care a fost lansat de Comisia Europeană în ianuarie 2024 (https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/ip_24_383).

O evaluare mai aprofundată⁶⁴ demonstrează că sunt necesare îmbunătățiri și ajustări substanțiale ale foilor de parcurs naționale pentru a le alinia la obiectivele ambițioase și la valorile de referință ale programului de politică privind deceniul digital, în conformitate cu orientările Comisiei din 2023⁶⁵. În special, **toate țintele ar trebui să fie acoperite de ținte și traiectorii naționale** care să reflecte nivelul de ambiție al UE, astfel cum este definit de colegiitori, și ar trebui să fie transpuse în măsuri mai ambițioase, care să includă considerații bugetare. Pentru a asigura un progres mai susținut în direcția atingerii acestor ținte, statele membre ar trebui, de asemenea, să prezinte o analiză a impactului pe care îl vor avea aceste măsuri. Este necesar să se acorde mai multă atenție provocărilor cu care se confruntă fiecare stat membru și obiectivelor generale (și anume spațiul digital axat pe factorul uman, competitivitatea, echitatea, reziliența, suveranitatea, incluziunea, durabilitatea și înverzirea, coerența acțiunii) legate de Declarația europeană privind drepturile și principiile digitale⁶⁶. Aceste obiective subliniază, de asemenea, promovarea diversității culturale și lingvistice. Monitorizarea declarației arată, într-adevăr, că sporirea vizibilității declarației la nivel național ar putea contribui, de asemenea, la îmbunătățirea rezultatelor în anii următori⁶⁷. Acest lucru va asigura coerența și eficiența acțiunilor colective. În sfârșit, consultarea părților interesate este un element-cheie al deceniului digital și ar trebui să se desfășoare și să se reflecte în mod corespunzător în foile de parcurs naționale.

4.3 Recomandări privind calea de urmat

Toate rezultatele înregistrate de UE, sprijinite de acțiuni de politică viguroase, încep deja să se transpună în progrese semnificative în direcția atingerii obiectivelor și țăintelor deceniului digital, cu efecte concrete asupra acoperirii conectivității de bază, a semiconductorilor și a supercalculului, astfel cum se subliniază în continuare în anexa 1.

Cu toate acestea, având în vedere progresele limitate înregistrate în 2023 și nevoile importante identificate de monitorizarea deceniului digital în majoritatea domeniilor, **există încă o nevoie critică de acțiune și de investiții la nivelul UE și la nivel național** în ceea ce privește, în special, competențele digitale, experții în domeniul TIC, conectivitatea de înaltă calitate, diseminarea IA și analiza datelor și ecosistemele întreprinderilor nou-înființate, în timp ce eforturile în domeniul semiconductorilor ar trebui continuate. Dintre toate domeniile critice,

⁶⁴ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei intitulat „Digital Decade in 2024: Implementation and perspective” (Deceniul digital în 2024: punere în aplicare și perspectivă) și anexele la acesta – SWD(2024) 260: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news-redirect/833325>.

⁶⁵ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/guidance-member-states-preparation-national-digital-decade-strategic-roadmaps>.

⁶⁶ Declarația europeană privind drepturile și principiile digitale pentru deceniul digital, 2023/C23/01: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=OJ:JOC_2023_023_R_0001.

⁶⁷ A se vedea documentul de lucru al serviciilor Comisiei intitulat „Digital Decade in 2024: Implementation and perspective” (Deceniul digital în 2024: punere în aplicare și perspectivă) și anexele la acesta – SWD(2024) 260: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news-redirect/833325> – anexa 4 cu privire la monitorizarea Declarației privind drepturile și principiile digitale.

promovarea rețelelor de conectivitate și de calcul colaborative⁶⁸ va necesita investiții de cel puțin 280 de miliarde EUR până în 2030⁶⁹.

Având în vedere această analiză cuprinzătoare, anexele 1 și 3 la prezentul raport oferă **recomandări concrete** statelor membre cu privire la calea de urmat, abordând întregul domeniu de acțiune posibil: mobilizarea investițiilor, finalizarea pieței unice, diseminarea tehnologiilor și încurajarea cooperării dintre statele membre. Pe scurt, recomandările se axează pe următorii piloni principali.

În primul rând, pentru a pune rapid în aplicare și a asigura respectarea cadrelor de reglementare instituite pentru a stimula transformarea digitală (inclusiv Regulamentul privind serviciile digitale, Regulamentul privind piețele digitale, Regulamentul privind inteligența artificială, Regulamentul UE privind identitatea digitală, sistemul tehnic „doar o singură dată”, legislația privind securitatea cibernetică și datele și setul de instrumente al UE pentru securitatea cibernetică a rețelelor 5G), UE și statele membre ar trebui să se implice în acțiuni mai ample de coordonare și coeziune în toate domeniile, să asigure sinergii între entitățile de guvernământ și programele de finanțare, precum și să contribuie la atenuarea sarcinii administrative inutile.

În special, **reducerea sarcinii administrative**, atât în ceea ce privește punerea în aplicare, cât și asigurarea respectării actelor legislative existente, implică promovarea sinergiilor, evitarea duplicării și adoptarea unei abordări coordonate a gestionării structurilor de guvernământ existente, asigurându-se coerența politicii digitale cu politica în domeniul securității cibernetică. În acest context, Comitetul pentru deceniul digital poate servi **drept punct central pentru statele membre, cu un mandat amplu care acoperă diverse aspecte ale transformării digitale**, cum ar fi guvernanta, obligațiile de raportare și proiectele multinaționale. Prin mobilizarea acestui comitet, eforturile pot fi optimizate și armonizate suplimentar între diferitele entități și state membre, având ca rezultat, în cele din urmă, adoptarea abordării „la nivelul întregii administrații” care stă la baza deceniului digital. O astfel de abordare poate elimina granițele dintre agențiile guvernamentale, permițând un schimb armonios de date și de informații între sistemele lor. Această abordare poate, de asemenea, să încurajeze colaborarea în ceea ce privește cartografierea obligațiilor de raportare, consolidarea sau codificarea cadrului juridic digital, **optimizând în cele din urmă procesele pentru întreprinderi și cetățeni**.

În al doilea rând, statele membre ar trebui să își intensifice eforturile pentru **a-și consolida competitivitatea**, incluzând productivitatea, reziliența, înverzirea și suveranitatea. Acest lucru necesită măsuri și investiții sporite, precum și o schimbare radicală în abordarea obstacolelor din calea **pieței unice**. UE ar trebui să fie pregătită să asigure disponibilitatea unor **rețele de conectivitate și de calcul colaborative fiabile, rapide și sigure** în întreaga UE, promovând digitalizarea atât a întreprinderilor, cât și a serviciilor publice, în beneficiul utilizatorilor naționali și transfrontalieri. De asemenea, UE ar trebui să se doteze cu un cadru mai coerent și

⁶⁸ Un ecosistem care să cuprindă semiconductorii, capacitatea de calcul în toate tipurile de medii edge și cloud, tehnologiile radio, infrastructura de conectivitate, gestionarea datelor și aplicațiile.

⁶⁹ Comisia Europeană, Carte albă privind opțiunile de consolidare a sprijinului pentru cercetarea și dezvoltarea care implică tehnologii cu potențial de dublă utilizare, 2024: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ro/TXT/?uri=CELEX%3A52024DC0027>; discursul de deschidere al președintei Ursula von der Leyen la Conferința anuală a AEA din 2023: consolidarea apărării europene, 30 noiembrie 2023: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/SPEECH_23_6207.

strategic de investiții, guvernanta și consolidare a capacităților pentru o dezvoltare eficace și favorabilă incluziunii a competențelor și a talentelor în era digitală, în special printr-o adaptare rapidă a sistemelor de educație și de formare ale UE.

Mobilizarea semnificativă a unor investiții publice și private suplimentare va fi esențială pentru a stimula cercetarea, inovarea și dezvoltarea infrastructurii digitale. Aceste investiții sunt, de asemenea, esențiale pentru a reduce decalajul digital dintre regiuni. Aceasta include cultivarea ecosistemelor de întreprinderi nou-înființate, crearea de software și cipuri care respectă standardele de durabilitate și securitate și valorificarea **sinergiilor dintre sectorul civil și cel al apărării**. Progresele în direcția **unei veritabile uniuni a piețelor de capital** sunt, de asemenea, esențiale pentru stimularea creșterii și a inovării.

Raportul subliniază, de asemenea, necesitatea de a **extinde domeniul de aplicare al intervențiilor de politică publică**, în special în domeniul achizițiilor publice. Acest lucru va contribui la accelerarea dezvoltării bazei industriale și de servicii digitale a UE, inclusiv pentru IA suverană și tehnologiile și serviciile de tip cloud.

În al treilea rând, există încă **un potențial neexploatat de promovare a diseminării tehnologiilor digitale în societate și în regiuni, în special prin dezvoltarea cooperării și colaborării între actorii europeni de la nivel local**. Bazându-se pe consorțiile pentru o infrastructură digitală europeană, centrele europene de inovare digitală și parteneriate precum întreprinderea comună EuroHPC, UE și statele membre ar trebui să stabilească legături mai strânse cu actorii locali, inclusiv cu IMM-urile, întreprinderile nou-înființate, universitățile etc. Această colaborare ar trebui să se extindă și la orașe și bănci locale de dezvoltare, pentru a valorifica pe deplin potențialul societății europene. Experiența și capacitățile **regiunilor și orașelor** sunt de o importanță capitală pentru succesul deceniului digital. Prin cunoștințele, experiența lor practică și soluțiile inovatoare bazate pe contactele zilnice cu cetățenii și întreprinderile, regiunile și orașele pot contribui la o mai bună promovare și monitorizare a punerii în aplicare a Declarației privind drepturile și principiile digitale, la combaterea decalajelor digitale și la asigurarea faptului că beneficiile digitalizării pot ajunge la toți actorii, inclusiv la IMM-uri.

În al patrulea rând, pe baza percepției tot mai mari a cetățenilor cu privire la potențialul transformării digitale de a **promova o tranziție verde inteligentă, statele membre pot valorifica realizările semnificative din 2023** pentru a înțelege mai bine sinergiile dintre dubla tranziție verde și digitală și posibilele pârgurii. Prioritatea este **tranziția de la proiecte-pilot și inițiative la scară mică la proiecte la scară largă, bazate pe cooperarea dintre actorii publici și privați**. Pentru a atinge acest obiectiv, este deosebit de important să se stabilească o **țintă cantitativă** privind înverzirea în deceniul digital, să se accelereze activitatea de identificare a bunelor practici, precum și să se intensifice coordonarea dintre foile de parcurs strategice naționale privind deceniul digital și planurile naționale privind energia și clima (PNEC).

În al cincilea rând, este necesar un efort comun pentru a se asigura că, potrivit angajamentelor asumate în Declarația privind drepturile și principiile digitale, **cetățenii și drepturile lor se află în centrul transformării digitale, respectiv că aceștia dispun de competențele digitale adecvate și că sunt menținuți implicați în aceasta**. Pentru a atinge acest obiectiv, UE și statele membre vor trebui să **monitorizeze mai bine riscurile societale și economice care decurg din digitalizare**, abordând aspecte precum inegalitatea, sărăcia, discriminarea online și

excluziunea socială și să **promoveze sprijinul uman direct** pentru cei care se confruntă cu dificultăți. Statele membre ar trebui, de asemenea, să intensifice acțiunile împotriva **amenințărilor la adresa sănătății publice și a democrației**, asigurându-se, în același timp, **că spațiul online devine un mediu cu adevărat sigur, sănătos și securizat pentru copii. Aceste acțiuni de combatere a inegalităților, a discriminării online, a decalajelor și a excluziunii sociale legate de importanța tot mai mare a interfețelor online în viața de zi cu zi sunt esențiale** pentru a preveni evoluția unei deconectări digitale din ce în ce mai mari către nemulțumire digitală.

În sfârșit, identificarea și schimbul de bune practici reprezintă un factor-cheie al unei transformări digitale de succes și a fost identificat ca o prioritate atât pentru Comisie, cât și pentru statele membre. Obiectivul este de a promova intensificarea cooperării, inspirația reciprocă și schimbul de povești de succes și de soluții la provocări sistemice. O astfel de colaborare este esențială pentru realizarea de progrese în direcția atingerii obiectivelor UE stabilite pentru 2030 și a transformării digitale în sens mai larg. Astfel cum a convenit Comitetul pentru deceniul digital și pe baza interesului statelor membre, procesul de schimb de bune practici este programat să se intensifice în 2024, concentrându-se inițial pe trei domenii-pilot: (i) promovarea competențelor digitale; (ii) adoptarea tehnologiilor digitale avansate, în special a IA și (iii) monitorizarea amprentei verzi a tehnologiilor digitale. Procesul va fi condus de statele membre, Comisia acționând ca accelerator pentru identificarea, selectarea și monitorizarea bunelor practici și a diseminării acestora.

5. Dimensiunea internațională

Eforturile de cooperare internațională privind politicile digitale se concentrează pe (i) promovarea modelului și a cadrului de reglementare al UE axate pe factorul uman, (ii) protejarea intereselor strategice ale UE, inclusiv a securității economice a UE și (iii) consolidarea rolului UE la nivel mondial în lumea digitală.

Declarația privind drepturile și principiile digitale⁷⁰ a influențat textele internaționale, inclusiv Declarația OCDE privind un viitor digital sigur, durabil și favorabil incluziunii⁷¹ și discuțiile privind un pact digital mondial al Organizației Națiunilor Unite. UE a pus bazele diplomației digitale prin intermediul concluziilor Consiliului și urmărește o abordare mai puternică și mai strategică în ceea ce privește afacerile digitale la nivel mondial. Importanța dimensiunii internaționale a politicilor digitale ale UE a fost subliniată suplimentar de Consiliul European în concluziile sale din 18 aprilie 2024, care au subliniat necesitatea de a consolida poziția de lider a UE în afacerile digitale la nivel mondial și au invitat Comisia și Înalțul Reprezentant să pregătească o comunicare comună pe această temă.

Comisia a continuat să își dezvolte rețeaua de consilii pentru comerț și tehnologie (CCT) și parteneriate digitale cu parteneri care împărtășesc aceeași viziune, cum ar fi SUA, India, Japonia, Coreea de Sud, Singapore și Canada, dezvoltând cooperarea privind investițiile și sprijinul tehnic, politicile și legislația, precum și standardizarea. Prin intermediul Consiliului UE-SUA pentru comerț și tehnologie, UE a avansat cooperarea în domenii-cheie, cum ar fi tehnologiile emergente, conectivitatea sigură și rezilientă și protecția drepturilor omului și a

⁷⁰ Declarația europeană privind drepturile și principiile digitale pentru deceniul digital, 2023/C23/01: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=OJ:JOC_2023_023_R_0001.

⁷¹ OCDE, Declarația privind un viitor digital fiabil, durabil și favorabil incluziunii: <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0488>.

valorilor online. Consiliul pentru comerț și tehnologie cu India și parteneriatele digitale cu Japonia, Republica Coreea și Singapore prezintă angajamentul strategic al UE în domeniul digital cu regiunea indo-pacifică.

În regiunea Americii Latine și a Caraibilor (ALC), s-au instituit dialoguri bilaterale privind politica digitală cu Brazilia și Argentina și este planificat un dialog cu Mexicul, în completarea dialogului biregional instituit în cadrul Alianței digitale UE-ALC⁷². În Asia, UE a organizat un al doilea dialog la nivel înalt privind sectorul digital cu China în septembrie 2023, precum și dialogul economic la nivel înalt. În cadrul acestei inițiative, s-au discutat în special problemele cu care se confruntă întreprinderile din UE în China, cum ar fi accesul la organismele de standardizare în domeniul TIC sau datele transfrontaliere.

Inițiativa „Global Gateway” se axează pe investiții în infrastructura digitală pentru a reduce decalajul digital la nivel mondial și pentru a îmbunătăți conexiunile digitale sigure, în special implementarea rețelelor 5G securizate furnizate de furnizori de încredere și securitatea și reziliența cablurilor submarine, sprijinind reziliența digitală a UE și reducând dependențele. Comisia a continuat să sprijine eforturile de transformare digitală în țările implicate în procesul de aderare și în vecinătatea UE, inclusiv un acord de roaming pe termen lung cu Ucraina prin intermediul Acordului de asociere UE-Ucraina⁷³. Comisia s-a implicat, de asemenea, în foruri multilaterale, în special în domeniul inteligenței artificiale (G7 – procesul privind IA de la Hiroshima, Convenția Consiliului Europei). Pentru a proteja interesele economice, UE a pus în aplicare măsuri precum Strategia europeană pentru securitate economică, promovând cooperarea cu parteneri-cheie în domeniul tehnologiilor emergente. Aceste măsuri urmăresc să echilibreze deschiderea economică cu interesele strategice și să consolideze reziliența UE în sectoarele critice.

Politica și acordurile comerciale vor avea, de asemenea, un rol esențial în acest sens prin stabilirea de norme globale și bilaterale pentru **comerțul digital** într-un mod deschis, dar asertiv, bazat pe valorile europene. Comisia a negociat angajamente ambițioase privind comerțul digital în acordurile comerciale recente cu Noua Zeelandă, Chile și Japonia. Normele comerciale permit întreprinderilor și consumatorilor din întreaga economie a UE să aibă acces la bunurile și serviciile cele mai inovatoare și mai performante, iar întreprinderilor din UE să aibă acces la o bază mai largă de clienți pe o piață mondială. Întrucât se preconizează că mediul geopolitic va rămâne tensionat, este important să se convină asupra unor norme obligatorii privind comerțul digital cu țări care împărtășesc aceeași viziune cu scopul de a se asigura că întreprinderile din UE pot avea acces la piețele țărilor terțe și la fluxuri transfrontaliere de date de încredere pentru a permite întreprinderilor din UE să se extindă și să prospere în economia digitală la nivel mondial. UE a fost, de asemenea, o forță motrice în negocierile plurilaterale din cadrul OMC privind comerțul electronic, desfășurate de 90 dintre membrii OMC, care reprezintă peste 90 % din comerțul mondial. Cel mai recent, în 2023, Comisia a deschis negocieri pentru acorduri comerciale moderne de sine stătătoare privind comerțul digital cu Singapore și Coreea.

⁷² Alianța digitală UE-America Latină și zona Caraibilor: https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/eu-latin-america-and-caribbean-digital-alliance_en.

⁷³ Acord de asociere între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Ucraina, pe de altă parte: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/295/2023-12-01.

6. Concluzii

În ultimii cinci ani, UE a creat o moștenire digitală fără precedent prin dezvoltarea unei viziuni, a obiectivelor și ȋntelor deceniului digital și a instrumentelor de modelare a transformării sale digitale în vederea realizării unei astfel de viziuni. Cadrul său unic de reglementare în domeniul digital rămâne fără egal, în timp ce inovarea și politica industrială continuă să devină din ce în ce mai asertive.

Situația actuală expusă în prezentul raport impune **mobilizarea acquis-ului pentru a intensifica acțiunile comune privind transformarea digitală a UE.** Statele membre sunt invitate să ia act de analiza din prezentul raport privind stadiul deceniului digital și să parcurgă recomandările orizontale și recomandările specifice fiecărui stat membru care figurează în anexe. Este esențial ca **statele membre să răspundă acestui apel la acțiune și să își adapteze foile de parcurs naționale pentru a se alinia la obiectivul ambițios al programului de politică privind deceniul digital înainte de noiembrie 2024,** astfel cum se solicită în Decizia privind deceniul digital⁷⁴.

Având în vedere dovezile expuse în prezentul raport, Comisia își va continua **discuțiile cu statele membre, cu Parlamentul European și cu părțile interesate** cu privire la modalitățile de a progresa împreună, valorificând mecanismul de guvernanță al deceniului digital, în special Comitetul pentru deceniul digital. Raportul va contribui, de asemenea, la cooperarea cu părțile interesate și cu partenerii din afara UE.

Astfel cum se prevede în programul de politică privind deceniul digital, Comisia **va monitoriza și va evalua punerea în aplicare a acestor recomandări** și va raporta cu privire la progresele înregistrate în raportul din 2025 privind stadiul evoluției deceniului digital.

Comisia va începe, de asemenea, **pregătirea revizuirii programului de politică privind deceniul digital,** prevăzută pentru iunie 2026.

⁷⁴ DECIZIA (UE) 2022/2481, articolul 8 alineatul (3).